

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **Josef KVAPIL a. s.**, sídlem Kubánské náměstí 1391/11, Praha 10, zastoupená Mgr. Alexandrem Klimešem, advokátem se sídlem Ve Vinicích 553, Mělník, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2016, č. j. 46205/16/5300-22443-702189, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2021, č. j. 9 Af 82/2016 - 195, o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Filipa Dienstbiera, Ph.D., Mgr. Veroniky Juříčkové, roz. Baroňové, JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Viktora Kučery ve věci vedené pod sp. zn. 6 Afs 20/2022,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Tomáš Langášek, JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D. a Mgr. Veronika Juříčková, roz. Baroňová **n e j s o u** vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Afs 20/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení o kasační stížnosti proti výše označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) namítla žalobkyně v podání ze dne 11. 2. 2022 podjatost soudců zařazených do šestého a pátého senátu Nejvyššího správního soudu, konkrétně JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Filipa Dienstbiera, Ph.D., JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Viktora Kučery. Námitka podjatosti sice nebyla směřována výslovně vůči soudkyni Mgr. Veronice Juříčkové, roz. Baroňové, avšak v závěru podání žalobkyně konstatovala, že v případě vyhovění její námitce a vyloučení uvedených soudců by mělo být při určení jiných soudců, jimž bude věc přidělena, přihlédnuto k tomu, že tato soudkyně také rozhodovala v předešlé věci sp. zn. 6 Afs 154/2020, s níž žalobkyně spojuje důvody podjatosti uvedených soudců (viz níže).

[2] Námitku podjatosti žalobkyně zdůvodnila tak, že uvedení soudci rozhodovali v předcházejících řízeních sp. zn. 6 Afs 154/2020 a 5 Afs 190/2020. V rozsudcích ze dne

16. 12. 2020, č. j. 6 Afs 154/2020 - 47, a ze dne 23. 7. 2021, č. j. 5 Afs 190/2020 - 60, tito soudci nekriticky a bez relevantních důkazů preferovali stanoviska stěžovatele (Odvolačního finančního ředitelství), zcela ignorovali žalobní námitky žalobkyně i její vyjádření ke kasačním stížnostem a snažili se účelovými poznámkami ovlivnit nové rozhodování městského soudu, což se jim i podařilo, jak je zjevné z nových rozsudků tohoto soudu. Žalobkyně je názoru, že uvedenými rozsudky ve spojení s odvoláním vrchního státního zastupitelství, které bylo podáno v související trestní věci, by mohla být i naplněna skutková podstata trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby. Jde totiž o zjevnou snahu o poškození žalobkyně, přičemž se zdá, že soudci Nejvyššího správního soudu a městského soudu nerozhodovali nezávisle, neboť svými rozsudky sledovali stejný cíl jako vrchní státní zastupitelství, tedy bez smysluplné logické úvahy opřené o relevantní důkazy navodit zdání, že se žalobkyně vědomě dopustila podvodného jednání na dani z přidané hodnoty.

[3] Žalobkyně dále odkázala na rozsáhlou korespondenci, kterou v této věci vedla s bývalým předsedou Nejvyššího správního soudu JUDr. Michalem Mazancem, jakož i s nově jmenovaným předsedou JUDr. Karlem Šimkou, Ph.D. V ní zevrubně rozebrala oba předcházející rozsudky kasačního soudu, s nimiž polemizovala. Zpochybňovala také složení rozhodujícího senátu ve věci sp. zn. 5 Afs 190/2020, v níž namísto členky pátého senátu JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., rozhodoval v době její nepřítomnosti soudce šestého senátu JUDr. Tomáš Langášek.

[4] K námitce podjatosti se vyjádřili výše uvedení soudci zařazení do šestého a pátého senátu Nejvyššího správního soudu. Všichni uvedli, že žalobkyni, resp. osoby v jejich orgánech, jakož i právního zástupce žalobkyně osobně neznají, nemají k nim ani k věci samé žádný vztah a subjektivně se necítí být podjatými. Mají za to, že zde nejsou ani objektivní důvody pro jejich vyloučení, neboť žalobkyně svou námitku opírá o předchozí rozhodování senátů, jichž byli členy. Důvodem pro vyloučení soudce však nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Námitka podjatosti byla podle § 8 odst. 3 a 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přidělena k rozhodnutí soudcům prvního senátu Nejvyššího správního soudu, kteří po seznámení se s obsahem vlastní námitky podjatosti a dalších dokumentů, na něž žalobkyně v námitce odkazovala, dospěli k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[6] Jakkoli žalobkyně svou námitkou míří i proti soudcům zařazeným do pátého senátu Nejvyššího správního soudu, je třeba ji primárně vztáhnout pouze k zákonným soudcům v dané věci, tj. vůči soudcům šestého senátu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu totiž vyplývá, že účastník řízení může namítat podjatost pouze u toho soudce, který bude v jeho věci rozhodovat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. Nao 103/2008 – 79, ze dne 11. 5. 2016, č. j. Nao 58/2016 – 26, nebo ze dne 6. 8. 2020, č. j. Nao 103/2020 - 48). Soud se proto zabýval pouze námitkou podjatosti směřující vůči JUDr. Tomáši Langáškoví, JUDr. Filipovi Dienstbierovi, Ph.D. a Mgr. Veronice Juříčkové, roz. Baroňové.

pokračování

[7] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[8] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16, ze dne 18. 2. 2010, č. j. Nao 2/2010 – 91, ze dne 17. 6. 2015, Nao 135/2015 – 59, ze dne 28. 5. 2020, č. j. Nao 68/2020 – 55, ze dne 18. 2. 2021, č. j. Nao 180/2020 – 23 a řadu dalších).

[9] V projednávané věci založila žalobkyně námitku podjatosti na důvodech, které spočívají v rozhodování výše uvedených soudců v řízení o předchozích kasačních stížnostech v této věci (v rozsudcích č. j. 6 Afs 154/2020 - 47 a č. j. 5 Afs 190/2020 - 60). Těmto rozsudkům vytyká jednostranné hodnocení ve prospěch žalovaného a snahu ovlivnit následné rozhodování městského soudu.

[10] Tento důvod je však plně podřaditelný pod okolnosti, které podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. nejsou způsobilé založit vyloučení soudců. Postup soudců v předchozích řízeních o kasačních stížnostech žalovaného, jakož i právní názor, který v rozsudcích zaujali, nemohou zpochybnit jejich nestrannost a být důvodem pro jejich vyloučení z rozhodování nynější věci. Skutečnost, že uvedení soudci založili předchozí rozsudky na určitém hodnocení skutkových okolností a právním názoru na věc, byť by se žalobkyni jevily jako nesprávné či nespravedlivé, nemůže vyvolat pochybnosti o jejich nestrannosti v nynější věci a být důvodem pro jejich vyloučení.

[11] Námitky, jež žalobkyně a její zástupci opakovaně uplatňují vůči předcházejícím rozsudkům kasačního soudu také v podáních předsedům kasačního soudu, může (při splnění podmínky subsidiarity) případně uplatnit v opravném prostředku (ústavní stížnosti), ale nemohou být důvodem pro vyloučení zákonných soudců v této věci. Zavázání instančně podřízeného soudu určitým právním názorem je pak samotnou podstatou a smyslem rozhodování instančně nadřízených soudů o opravných prostředcích a výkonu soudnictví (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 15/14). Proto ani to, že soudci Nejvyššího správního soudu v předchozích rozsudcích zavázali městský soud určitým právním názorem a městský soud jej (alespoň dle názoru žalobkyně) respektoval, nemůže založit podjatost uvedených soudců a být důvodem pro jejich vyloučení.

[12] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci JUDr. Tomáš Langášek, JUDr. Filip Dienstbier,

Ph.D. a Mgr. Veronika Juříčková, roz. Baroňová byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu